

רע"פ 8323/23 - אחמד מנאע נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 8323/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: אחמד מנאע

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד הנשיא ר' שפירא, כבוד השופטת ב' טאבורוכבוד השופטת ל' שלאעטהחלאליה) בעפ"ג 16314-08-23 מיום 26.10.2023; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד חוסיין מנאע

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד הנשיא ר' שפירא, כבוד השופטת ב' טאבורוכבוד השופטת ל' שלאעטהחלאליה) בעפ"ג 16314-08-23 מיום 26.10.2023, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כבוד השופט ש' בנג'ו) בת"פ 36684-05-21 מיום 02.07.2023.

הרקע לבקשה והבקשה

2. המבקש הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום בעבירה של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 275 א ו-29 לחוק העונשין.

3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.05.2021, בעיצומו של מבצע "שומר החומות", השתתף המבקש בהתקהלות בלתי-חוקית שנערכה בכניסה המערבית למועצה המקומית מג'ד אל כרום (להלן: ההתפרעות). בהתפרעות זו השתתפות מאות אנשים, חלקם רעולי פנים, הבעירו צמיגים, עצים ופחי אשפה; חסמו כביש; גרמו לנזקים לתחנת אוטובוס; יידו אבנים, סלעים ובקבוקי תבערה וכן ירו זיקוקים לעברם של שוטרים שפעלו במרחב.

עמוד 1

המבקש, אשר השתתף בהתפרעות, יידה בעצמו אבנים לעבר שוטרים וניידות משטרה, תוך שהוא מעודד את יתר המתפרעים באמצעות קריאות ותנועות ידיים. בעת שנעצר, התרכזו סביב המבקש והשוטרים קבוצת מתפרעים, דבר אשר אילץ את אחד השוטרים לירות מספר כדורים לאוויר.

4. ביום 02.07.2023 גזר בית המשפט השלום את דינו של המבקש. בית משפט השלום עמד על חומרת המעשים שביצע המבקש ועל פגיעתם בשלום כוחות הביטחון, בשלום הציבור ובשלטון החוק, כמו גם על מדיניות הענישה בעניינם של אחרים שנטלו חלק בהתפרעויות במהלך מבצע "שומר החומות". כמו כן, ולאור חלקו הדומיננטי של המבקש בהתפרעות, אשר היה "בחזית הפורעים" - העמיד בית משפט השלום את מתחם העונש ההולם על הרף שבין 12 לבין 24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

בעת גזירת עונשו של המבקש בתוך מתחם הענישה, שקל בית המשפט את עברו הפלילי, הכולל הרשעה בודדת בעבירה של החזקת סכין, ולצד זאת ציין לזכותו את העובדה שהביע חרטה, הודה במעשים וחסך זמן שיפוטי. בית משפט השלום מצא שלא לקבל את המלצת שירות המבחן להטיל על המבקש מאסר מותנה ועבודות לתועלת הציבור, ולאחר ששקל את כלל השיקולים שצוינו לעיל, העמיד את עונשו על 12 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ש"ח.

5. המבקש ערער על גזר דינו לפני בית משפט קמא. בעיקרם של דברים, ערעורו התמקד בטענה כי בית משפט השלום החמיר עמו יתר על המידה, זאת בהשוואה לעונש שנגזר על אחרים אשר השתתפו בהתפרעויות במבצע "שומר החומות" בכלל, ובפרט בשתי התפרעויות שאירעו במג'ד אל כרום.

6. לאחר שעייין בפסקי-הדין אליהם הפנה המבקש, דחה בית משפט קמא את טענת המבקש, לאור ייחודיותו של כל אחד מהמקרים שהוזכרו, הקשורה "ב[נסיבותיו של הנאשם, עברו הפלילי, הירתמותו להליך של שיקום [...]]]ו[למידת הסיכון להישנות מעשים דומים בעתיד", כל זאת באופן ששומט את הבסיס מתחת לטענה. בשים לב לדברים אלו, נדחה ערעורו של המבקש ביום 26.10.2023, תוך שנקבע כי הוא יתייצב לרצות את עונש המאסר ביום 26.11.2023.

7. המבקש מיאן להשלים עם פסק דינו של בית משפט קמא, ומכאן הבקשה שלפניי, אשר הוגשה ביום 22.11.2023, ארבעה ימים בלבד, לרבות ימי סוף שבוע, קודם למועד ההתייצבות שנקבע.

8. גם בבקשה דנן חזר המבקש על טענתו בעניין אי אחידות הענישה, לפיה פערי הענישה בינו ובין אחרים שהשתתפו בהתפרעויות במהלך מבצע "שומר החומות" מצדיקים את התערבות בית משפט זה, לשם מניעת עיוות דין. בתוך כך, נטען כי בית משפט השלום לא נתן משקל הולם לנסיבותיו האישיות ולהמלצת שירות המבחן. בצוותא חדא עם הגשת הבקשה, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, נחה דעתי כי דינה להידחות.

10. הלכה היא עמנו כי רשות לערער ב'גלגול שלישי' תינתן רק במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית-עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים או כאשר עולה חשש לעיוות דין או אי צדק חמור שנגרם למבקש (ראו למשל: רע"פ 6365/23 קיסרי נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (14.11.2023), והאסמכתאות שם). כמו כן, כאשר הבקשה נסובה על חומרת עונשו של המבקש, רשות כאמור תינתן רק כאשר העונש שנגזר על המבקש סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין (ראו למשל: רע"פ 6713/23 אגבאריה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.09.2023), והאסמכתאות שם).

11. הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה מחמירות אלו. לא למותר לציין, כי לא מצאתי לקבל את טענותיו של המבקש לעניין העונש שנגזר עליו בהשוואה לאחרים שהשתתפו בהתפרעויות במהלך מבצע "שומר החומות", ובפרט במג'ד אל כרום, זאת בשים לב לקביעת בית משפט קמא בעניין לאחר שבחן את עניינם על רקע 'העושה והמעשה'.

12. בשולי הדברים, ראיתי לנכון להתייחס להתנהלותו של המבקש, אשר הגיש את הבקשה שלפניי רק ארבעה ימים לפני המועד שנקבע להתייצבותו למאסר, כשלצידה בקשה לעיכוב ביצוע. יפים לעניין זה דברים שנזדמן לי לומר אך לאחרונה, כדלקמן:

"לא אחת, מונחות לפניי שופטי בית משפט זה בקשות רשות לערער לפי סימן ד' 1 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, ב'רגע האחרון', לפעמים ממש ב'דקה התשעים'. במה שעלול להצטייר, לכאורה, כניסיון להציב את בית המשפט בפני סד זמנים שיחייב את דחיית מועד ריצוי עונשו של המבקש, כדי לדון באופן ממצה בבקשתו. אך זאת יידע כל מבקש שפועל כך - לא בנקל יידחה מועד ריצוי עונשו אך בשל הגשת בקשת רשות לערער. שהרי מדובר בחריג לכלל; ביוצא הדופן; במצב דברים שסותר האינטרס הציבורי המשמעותי התומך בריצוי מידי של עונשים. הדברים נכונים מכוח קל וחומר ב'גלגול שלישי'. כל הפועל בדרך זו - צפוי להתבדות" (רע"פ 7578/23 פלוני נ' מדינת ישראל(03.11.2023)).

13. סוף דבר: בקשת רשות הערעור נדחית בזאת, ועמה הבקשה לעיכוב ביצוע. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 26.11.2023, בהתאם לאמור בפסק דינו של בית משפט קמא.

ניתנה היום, י' בכסלו התשפ"ד (23.11.2023).

שופט